

Geleneksel Ka??t-Kalem Testleri ?çin Tercih Nedenleri Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Geleneksel Ka??t-Kalem Testleri ?çin Tercih Nedenleri Envanteri*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22078>

Özet

Geleneksel Ka??t-Kalem Testleri ?çin Tercih Nedenleri Envanteri (Inventory of Motive of Preference for Conventional Paper-and-Pencil Tests), bireylerin dijital veya bilgisayar tabanlı testlere k?yasla neden hala geleneksel ka??t-kalem testlerini öncelikli olarak tercih ettiklerini sistematik bir ?ekilde belirlemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Bu envanter, test format? seçimine dair motivasyonlar? ve alg?lar? ölçmeyi hedeflerken, özellikle e?itim ve psikoloji alanlar?nda de?erlendirme süreçlerinin format tercihlerine ba?l? olarak nas?l etkilendi?ini ara?t?rmaktadır.

2017 y?l?nda M. T. Eser ve N. Do?an taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, kat?l?mc?lar?n test ortam?na ili?kin rahatlık, al??kanlık, fiziksel kontrol ve teknik güvenilirlik gibi faktörlere atfettikleri önemi ortaya koyarak, test format?nın bireysel performans ve kayg? üzerindeki etkilerini anlamlandırmak için güçlü psikometrik özellikler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ka??t-kalem testleri, test tercihi, ölçek geli?tirme, psikometri, de?erlendirme yöntemleri, faktör analizi, e?itim psikolojisi.

Yazarlar

M. T. Eser, N. Do?an.

Amaç

Envanterin temel amac?, bireylerin geleneksel test format?na olan e?ilimlerinin alt?nda yatan spesifik nedenleri ve inançlar? ölçmektir. Dijitalle?menin hızla artt??? bir dönemde, bu ölçek, kat?l?mc?lar?n ka??t format?n? tercih etme motivasyonlar?n? (örne?in, not alma kolaylığı, geri dönüp düzeltme imkanı, ekran yorgunluğunun olmaması) belirleyerek, test tasar?mc?lar?na ve e?itim kurumlar?na yol göstermeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, format tercihlerinin s?nav kaygısı, test performans? ve genel memnuniyet üzerindeki etkilerini inceleyen akademik ara?t?rmalara sa?lam bir ölçme aracı sunar. Böylece, e?itimde kullanılan de?erlendirme araçlar?nın etkinliği ve kabul edilebilirliği artırılabilir.

Yapı

Geleneksel Ka??t-Kalem Testleri ?çin Tercih Nedenleri Envanteri, ka??t-kalem format?na yönelik tercih motivasyonunu çok boyutlu bir yapı olarak kavramsalla?tırmaktadır. Ölçek, genellikle dört ana faktör etraf?nda organize edilmi?tir: **Pratik Kolaylık ve Kontrol** (maddeler arasında

serbestçe gezinme ve fiziksel not alma yetene?i), **Psikolojik Rahatlık ve A?inalık** (format?n tan?dık olmas? ve kaygıyı azaltmas?), **Güvenilirlik Algısı** (teknik ar?za riskinin olmamas?) ve **Duyusal/Bilişsel Deneyim** (okunabilirlik ve materyale dokunsal erişim). Bu boyutlar, bireylerin test formatına ilişkin karmaşık tutumların kapsamlı bir şekilde yansıtılmaktadır.

Geçerlik

Eser ve Do?an (2017) tarafından yapılan çalışmada, ölçeğin yapı geçerliğini kanıtlamak amacıyla hem Keşfedici Faktör Analizi (KFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. KFA, ölçeğin teorik beklentilerle uyumlu bir faktör yapısına sahip olduğunu göstermiştir. DFA sonuçları ise, belirlenen çok faktörlü modelin veri ile yüksek düzeyde uyum sergilediğini (iyi uyum indeksleri) teyit etmiştir.

Ayrıca, **ölçek geçerliği** kapsamında, ölçüt bağımlı geçerlik analizleri de yürütülmüş olup, envanterden elde edilen puanların, katılımcıların test formatına yönelik genel tutumları ve ilgili diğer değişkenlerle tutarlı bir şekilde ilişkili olduğu gözlemlenmiştir. Bu analizler, envanterin ölçmeyi amaçladığı yapıyı başarıyla bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Envanterin güvenilirliği, iç tutarlılık ve test-tekrar test yöntemleriyle incelenmiştir. İç tutarlılık güvenilirliği için hesaplanan **Cronbach Alfa** katsayısının, ölçeğin genelinde ve tüm alt faktörlerinde yüksek düzeyde olduğu bildirilmiştir (genellikle .80 üzerinde). Bu durum, ölçek maddelerinin aynı temel yapıyı ölçme konusunda yüksek bir tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Ek olarak, belirli bir zaman aralığı sonrasında uygulanan test-tekrar test korelasyonları, ölçek puanlarının zaman içinde kararlılığını kanıtlamıştır. Elde edilen yüksek korelasyon değerleri, bireylerin geleneksel testlere yönelik tercih nedenlerinin nispeten stabil olduğunu ve ölçeğin güvenilir sonuçlar ürettiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal temellerini belirlemek üzere uygulanan faktör analizi, envanterin çok boyutlu yapısını desteklemiştir. KFA, ölçek maddelerinin dört farklı faktöre yüklendiğini ortaya koymuş ve bu faktörler, literatürdeki test tercihi motivasyonlarıyla örtüşmüştür. Bu aşamada, maddelerin faktör yüklerinin yüksek olduğu ve binişiklik göstermediği rapor edilmiştir.

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), belirlenen bu dört faktörlü yapının farklı bir örneklem üzerinde test edilmesiyle gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları (örneğin, CFI, TLI ve RMSEA değerleri), önerilen modelin veriye mükemmel bir uyum sergilediğini ve ölçeğin sağlam bir yapısal geçerlik

temeline sahip olduğunu kesinleştirir. Bu bulgular, envanterin psikometrik açıdan güçlü olduğunu göstermektedir.

Ölçek Yapısı

Test Türü: Geliştirme (Geliştirme ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi).

Format: Öz bildirim envanteri. Maddeler, tipik olarak 5'li veya 7'li Likert tipi bir derecelendirme skalasında yanıtlanmaktadır (Örneğin: Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a).

Mevcut Dil: Türkçe.

Hedef Kitle: Yükseköğretim öğrencileri ve düzenli olarak kağıt-kalem testlerine tabi tutulan diğer eğitim grupları.

Yaş Grubu: Genellikle 18 yaş ve üzeri (Yetişkin Popülasyonu).

Popülasyon Detayları: Ölçek, Türkiye'deki üniversite öğrencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Katılımcılar, test formatı tercihlerini yansıtan maddelerdeki ifadelerin kendilerine ne ölçüde uygun olduğunu belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Ölçme ve değerlendirme, test formatı tercihi, psikolojik rahatlık, güvenirlilik, Cronbach Alfa, yapısal modelleme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresleri: tahaeser@gmail.com

Yayın Adresi: Makalenin yayınlandığı tarihte sorumlu yazarın bağlı olduğu akademik kurum adresi (Detaylı bilgi için orijinal makaleye bakınız).

Çinler, Ücret ve Test Yılı

Bu envanter, akademik bir dergide (Eurasian Journal of Educational Research) yayınlanmış bir araştırmaya aittir. Akademik ve eğitim amaçları için genellikle makalenin uygun şekilde referans gösterilmesi yeterlidir. Ticari veya büyük ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar

Taha Eser ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı: Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması 2017 yılında yayınlanmıştır.

Kaynaklar

Eser, M. T. & Dogan, N. (2017). Inventory of motive of preference for conventional paper-and-pencil tests: A study of validity and reliability. *Eurasian Journal of Educational Research*, 69, 135-158. Erişim Adresi: ejer.com.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: geleneksel-kagit-kalem-testleri-icin-tercih-nedenleri-envanteri-gecerlik-ve-guvenirlik-calismasi.pdf

Geleneksel Kağıt-Kalem Testleri İçin Tercih Nedenleri Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Orijinal kaynak içerisinde ölçeğin maddeleri ve derecelendirme formatına dair doğrudan bir liste sunulmamıştır. Envanterin tam madde listesine ve uygulama yönergelerine ulaşmak için lütfen Eser ve Doğan (2017) tarafından yayınlanan hakemli bilimsel makaleye başvurunuz.